

RUOTSALAISTA OPINTOTUKEA OPINTOIHIN RUOTSISSA

Muille kuin ruotsin kansalaisille

CSN FAKTABLAD FINSKA

Esitteessä kerrotaan, minkä maiden kansalaisilla on oikeus ruotsalaiseen opintotukeen (opintoavustus, oppisopimuslisiä, opintojen aloitustuki ja opintoraha) Ruotsissa suoritettaviin opintoihin. Huomioi, että tämä esite on yleiskatsaus, ei lainsäädäntöä.

OPINTOTUKI RUOTSISSA

Kun haet ruotsalaista opintotukea, CSN tutkii oletko Ruotsin lain tai EU-oikeuden määräysten mukaan oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen. Jos CSN päättää, että olet oikeutettu ruotsalaisen opintotukeen, me varmistamme vielä, että täytät tietyt opintotuen saamisen ehdot.

KUKA ON RUOTSIN SÄÄNNÖSTEN MUKAAN OIKEUTETTU OPINTOTUKEEN?

Sinulla voi olla oikeus ruotsalaiseen opintotukeen, jos asut Ruotsissa ja täytät jonkin seuraavista ehdoista:

Sinulla on pysyvä oleskelulupa.

Jos Ruotsin maahanmuuttovirasto on myöntänyt sinulle pysyvän oleskeluluvan, saatat olla oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen.

Sinulla on pakolaisasema tai vastaava Ruotsissa.

Jos maahanmuuttovirasto on määritellyt, että olet pakolainen tai suojelun tarpeessa tai olet saanut oleskeluluvan muulla erityisellä syyllä, saatat olla oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen. Voit olla myös tällaisen henkilön omainen. Oikeus ruotsalaiseen opintotukeen voi syntyä myös, jos maahanmuuttovirasto on myöntänyt oleskeluluvan perustuen lakiin tilapäisistä rajoituksista mahdollisuuteen saada oles-

kelulupa Ruotsissa. Turvapaikanhakija ei ole oikeutettu opintotukeen.

Oikeus opintotukeen saattaa säilyä, vaikka luvan voimassaolo olisi päättynyt. Näin voi olla, jos oleskeluluvan jatkohakemus on jätetty ennen määräaikaisen oleskeluluvan voimassaolon päättymistä.

Lisävaatimuksia ovat, että uusi hakemus

- on perusteiltaan sama kuin aiemmin *tai*
- koskee uutta lupaa Ruotsissa tapahtuviin lukio-opintoihin.

Aikaisemman oleskeluluvan on tullut mahdollistaa oikeus opintotukeen.

Sinulla on lapsi Ruotsin kansalaisen kanssa.

Jos sinulla on lapsi Ruotsin kansalaisen kanssa ja asutte yhdessä Ruotsissa, voit olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen. Sinulla tulee olla myös voimassaoleva oleskelulupa, jonka perusteena on perheside Ruotsin kansalaiseen tai oleskeluoikeus Ruotsissa.

Sinulla on oleskeluoikeus ja side Ruotsiin.

Jos sinulla on oleskeluoikeus ja pysyvä side Ruotsiin, voit olla oikeutettu ruotsalaiseen opintotukeen. Oleskeluoikeus on yleensä

- EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisilla
- EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen omaisilla (ei koske yleensä ruotsalaisia)
- Ruotsin kansalaisen omaisella, johon on ollut suhde myös toisessa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä.

Sinulla voi olla pysyvä yhteys Ruotsiin, jos

- olet asunut ja työskennellyt Ruotsissa vähintään kaksi vuotta
- olit alle 20-vuotias, kun muutit Ruotsiin ja vanhemmistasi toinen asuu ja työskentelee Ruotsissa
- olet naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta
- olet naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä vähintään neljä vuotta, joista vähintään yhden vuoden Ruotsissa
- olet naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa, teillä on yhteisiä lapsia ja olette asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään vuoden
- olet naimisissa tai avoliitossa toisen ulkomaan kansalaisen kanssa ja olette asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta. Avio- tai avopuolisosi tulee olla oikeutettu opintotukeen Ruotsin lainsäädännön mukaan.

Jos työskentelet Ruotsissa, sinun on täytynyt työskennellä vähintään puolipäivätyössä kahden vuoden ajan. Työskentelyksi lasketaan

- työsuhde Ruotsissa
- työskentely omassa yrityksessä, joka on rekisteröity Ruotsiin
- oman, alle 10-vuotiaan lapsen hoito
- Ruotsin työvoimaviranomaisille ilmoitettu työttömyysjakso
- osallistuminen työmarkkinakoulutukseen
- ruotsia maahanmuuttajille -opinnot (sfi)
- opinnot tai ruotsin opinnot ylimmällä peruskoulutasolla vähintään puolipäiväisesti
- sairauspäiväraha- tai työkyvyttömyyskausi tai vastaava.

MILLAISIA OPINTOTUEN MUOTOJA RUOTSISSA ON?

Opintotuki voi tarkoittaa opintoavustusta, oppisopimuslisiä, opintorahaa tai opintojen aloitustukea. Erilaiset tukimuodot on kuvattu lyhyesti alla. Lisätietoja osoitteessa www.csn.se.

OPINTOAVUSTUS

Opintoavustus on tukimuoto lukiossa, aikuislukiossa tai kansanopistossa opiskeleville. Opintoavustusta saa siihen kevätlukukauteen asti, kun täyttää 20 vuotta.

OPPISOPIMUSLISÄ

Oppisopimuslisiä on tukimuoto opiskelijoille, jotka opiskelevat lukion oppisopimuskoulutuksessa. Oppisopimuslisiä voi saada siihen kevätlukukauteen asti, kun täyttää 20 vuotta.

OPINTORAHA

Opintoraha muodostuu tuesta ja lainasta, jota voivat hakea kansalaisopiston, aikuislukion, ammattikorkeakoulun, korkeakoulun tai yliopiston opiskelijat. Opiskelija voi valita, hakeeko ainoastaan tukea vai myös opintolainaa.

OPINTOJEN ALOITUSTUKI

Opintojen aloitustuki on tukimuoto, joka on tarkoitettu tietyissä tapauksissa työttömille lyhytaikaiseksi tueksi, jotta he voivat suorittaa lukiokoulutuksen tai parantaa työllistymismahdollisuuksiaan. Arvion siitä, ketkä kuuluvat opintojen aloitustuen piiriin, tekee hakijan kotikunta. Sinne jätetään myös hakemus.

Alle 20-vuotiaat

Voit olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen alle 20-vuotiaana, jos sinulla on oleskelulupa tai -oikeus Ruotsissa ja jos sinä

- ja vanhempasi olette Ruotsin kansalaisen tai Ruotsin opintotukeen oikeutetun henkilön perheenjäseniä olet EU-/ETA-alueen ulkopuolisen maan kansalainen, ja oleskelulupasi perusteena on perheside tällaiseen henkilöön
- olet Ruotsin kansalaisen lapsi
- olet sijoitettuna perhekotiin tai laitokseen Ruotsin viranomaisen toimesta
- olet huollettava, jolle Ruotsin viranomainen on nimittänyt huoltajan.

KUKA VOI SAADA OIKEUDEN EU-LAINSÄÄDÄNNÖN EDELLYTYSTEN MUKAAN?

Sinut voidaan rinnastaa Ruotsin kansalaiseen, jos täytät EU-oikeuden ehdot. Lue lisää ehdoista seuraavassa osiossa:

Työskentelet tai olet työskennellyt Ruotsissa

Jos olet EU-tai ETA-maan tai Sveitsin kansalainen, sinulla voi olla oikeus ruotsalaiseen opintotukeen, jos olet siirtotyöntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja Ruotsissa. Jotta sinut voidaan määrittellä siirtotyöntekijäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, tulee sinun täyttää työskentelyehdon vaatimukset. Yleensä vaatimuksena on vähintään 10 tuntia viikossa vähintään 10 viikon ajanjaksolla. Riittävän työskentelyn on jatkuttava myös koko opintojen ajan, ja siitä tulee saada palkkaa tai muuta korvausta.

Myös itsenäisen ammatinharjoittajan yrityksen tulee harjoittaa liiketoimintaa riittävässä määrin ja sen tulee olla verohallinnon rekisterissä.

Myös työskentelyn lopettanut voi joissain tapauksissa olla oikeutettu opintotukeen. Tässä tapauksessa on täytettävä jokin seuraavista ehdoista:

- Tarkoituksesi on suorittaa jatkokoulutus omalla alallasi ja koulutuksen sisältö vastaa työn sisältöä Ruotsissa. Opintojen tulee olla ammatillisia. Työskentelyn lopettamisesta ei saa olla kulunut liian kauan.
- Olet tilapäisesti työkyvytön sairauden tai onnettomuuden vuoksi.
- Olet joutunut työttömäksi vastoin tahtoasi Ruotsissa ja ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi Ruotsin työvoimatoimistossa.

Olet Ruotsissa työskentelevän EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen omainen.

Ruotsissa siirtotyöläisenä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana työskentelevän EU-/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen (yleensä ei Ruotsin) omainen voi olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen.

Omaiseksi voidaan laskea

- avo- tai aviopuoliso
- alle 21-vuotias lapsi tai lapsipuoli

Joissakin tapauksissa myös

- vanhemmistaan taloudellisesti riippuvainen lapsi.

Jos avio- tai avopuolisosi on Ruotsin kansalainen ja suhteenne on alkanut jo toisessa EU-/ETA-maassa tai Sveitsissä, voit joissain tapauksissa olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen. Omaisen on täytynyt työskennellä tai toimia yrittäjänä Ruotsissa ulkomailla asumisen jälkeen.

Sinulla on pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa

EU-/ETA-maan kansalaisena voit olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen, jos sinulla on pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa. Pysyvä oleskeluoikeus on yleensä kaikilla, jotka ovat asuneet Ruotsissa laillisesti ja keskeytyksettä viiden vuoden ajan.

Jos et ole EU-/ETA-maan kansalainen, voit saada pysyvän oleskeluoikeuden asuttuasi Ruotsissa laillisesti ja keskeytyksettä vähintään viiden vuoden ajan yhdessä omaisesi kanssa, joka on EU-/ETA-maan kansalainen. Omaisella tarkoitetaan tässä avio- tai avopuolisoa tai lasta.

Olet vakituinen asukas

Saatat olla oikeutettu Ruotsin opintotukeen, jos maahanmuuttovirasto on myöntänyt sinulle vakituisen asukkaan aseman Ruotsissa. Oikeus opintotukeen saattaa syntyä myös, jos sinulla on ollut vakituisen asukkaan asema toisessa EU-maassa ja maahanmuuttovirasto on tällä perusteella myöntänyt sinulle oleskeluluvan Ruotsissa.

Erityissäädökset

Erityissäädökset koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia ja heidän omaisiaan. Erityissäädökset koskevat myös siirtotyöläisten lapsia Ruotsissa, Ruotsissa työskentelevien Turkin kansalaisten lapsia tai EU:n sinisen kortin haltijoiden tai sisäiseen siirtoon (ICT) oikeutettujen henkilöiden lapsia Ruotsissa. Lisätietoja saat ottamalla yhteyttä CSN:ään.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja opintoavustuksesta, oppisopimuslisisästä, opintorahasta ja opintojen aloitustuesta osoitteessa: www.csn.se. Sieltä löytyy tietoa myös erilaisten opintotukien hakemisesta. CSN:ään voi ottaa yhteyttä myös soittamalla numeroon 0771-276 000, arkisin kello 8.00–16.30.

EU-maat ovat

Belgia, Bulgaria, Kypros, Tanska, Viro, Suomi, Ranska, Kreikka, Irlanti, Italia, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Puola, Portugali, Romania, Slovakia, Slovenia, Espanja, Tšekki, Saksa, Unkari ja Itävalta.

ETA-maat ovat

EU-maat sekä Islanti, Liechtenstein ja Norja.